

En Novus-undersökning till svenska folket och en enkät till ansvariga politiker

En unik Novusundersökning visar stor politisk enighet kring att öka hjärtsäkerheten nationellt

Över 6000 personer drabbas av hjärtstopp utanför sjukhus varje år, överlevnaden är fortsatt låg. Svenskarna vill, kan och vågar hjälpa en främling som fått hjärtstopp. Folket och politiken är överens om att landet ska hjärtsäkras, och att offentliga verksamheter ska föregå med gott exempel och göra hjärtstartare tillgängliga dygnet runt, men vem tar bollen nu?

Av svenskarna tycker ...

94%

att hjärtstartare ska vara tillgängliga dygnet runt och att offentliga verksamheter ska föregå med gott exempel i denna fråga

80%

att de skulle hjälpa en främling som fått hjärtstopp

över 50%

att de är trygga med att göra HLR och använda hjärtstartare

45%

att dessa frågor kan påverka hur de röstar

Av politikerna tycker ...

94%

att hjärtstartare ska vara tillgängliga dygnet runt och att offentliga verksamheter ska föregå med gott exempel i denna fråga

93%

att ett nationellt system för frivilliga livräddare ska användas i Sverige för jämlik chans till överlevnad

88%

att det är viktigt med nationell samordning för att minska regionala skillnader vid hjärtstopp

Plötsligt hjärtstopp

Plötsligt hjärtstopp är ett livshotande tillstånd som innebär att hjärtat av någon anledning slutar att slå och tillståndet är vanligare än vad många känner till. Många tror att det enbart drabbar äldre, vilket inte stämmer. Plötsligt hjärtstopp drabbar personer i alla åldrar, även unga och i arbetsför ålder.

Varje dag drabbas cirka 16 personer av hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige, där hjärt-lungräddning (HLR) påbörjas. Endast 2 av dessa överlever.

Alla kan inte räddas, men betydligt fler än idag skulle kunna överleva med rätt insatser. Det handlar framförallt om att HLR behöver startas omgående och att det finns hjärtstartare som är tillgängliga och kan användas. Chansen att överleva minskar med 10 % för varje minut som går så det är bråttom, mycket bråttom...

<https://shlr.registercentrum.se/>

1. Novus-undersökning (mars 2026)

I en unik Novus-undersökning har det svenska folket uttalat sig om hjärt-lungräddning

Vi vill, kan och törs

HLR-rådet
SVENSKA RÅDET FÖR HJÄRT-LUNGRÄDDNING

SMS-LIVRÄDDARE

Hjärtuppropet

Riksförbundet
HjärtLung

Sveriges första Novus-undersökning: Svenskarna vill rädda liv – men saknar rätt förutsättningar

För första gången har en nationell Novus-undersökning kartlagt svenskarnas vilja och beredskap att ingripa vid plötsligt hjärtstopp. Resultatet är tydligt: viljan att rädda liv är stark i Sverige – men rätt förutsättningar för att rädda liv saknas, endast 13% överlever av de ca: 6000 hjärtstoppen som sker utanför sjukhus årligen i Sverige. Bakom undersökningen står, Riksförbundet Hjärt-Lung, HLR-rådet, Sms-livräddare och Hjärtuppropet som nu gemensamt kräver politiska åtgärder för att ge människor rätt förutsättningar att agera när varje sekund räknas. Frågan lyfts också som en viktig valfråga inför valet 2026.

Stark vilja att agera vid hjärtstopp

Undersökningen visar att:

- 80 procent uppger att de skulle våga agera om en främmande person drabbas av hjärtstopp.
- 53 procent känner sig trygga med att använda en hjärtstartare.
- 52 procent känner sig trygga med att utföra hjärt-lungräddning (HLR).

Det finns alltså en tydlig handlingsvilja – och en relativt hög självskattad trygghet.

Utbildning och tillgänglighet släpar efter

Många svenskar har HLR-utbildning men samtidigt visar siffrorna att den ej är aktuell.

- Endast 28 procent har genomgått en HLR-utbildning under de senaste 24 månaderna.
- 57 procent utbildade sig för mer än två år sedan.
- 52 procent vet var närmaste hjärtstartare finns på sin arbets- eller utbildningsplats – men bara 22 procent vet var den finns nära hemmet.

Vid ett plötsligt hjärtstopp minskar chansen att överleva med cirka tio procent för varje minut utan hjärt-lungräddning och defibrillering. Tillgången till hjärtstartare dygnet runt är därför avgörande, särskilt i bostadsområden där många hjärtstopp inträffar. Det är faktiskt så att 71 % av alla hjärtstopp sker i hemmet.

Brett folkligt stöd för fler hjärtstartare

Opinionen är tydlig:

- 94 procent tycker att det är viktigt att det finns fler hjärtstartare tillgängliga dygnet runt i köpcentrum, kontorshus och bostadsområden.
- 85 procent anser att det borde vara ett krav att statliga, regionala och kommunala verksamheter har hjärtstartare som är tillgängliga dygnet runt.

Det finns med andra ord ett mycket starkt folkligt mandat för politiska beslut som stärker den akuta beredskapen i samhället.

Novus-undersökningen är också publicerad i en internationell forskningstidskrift (augusti 2026)

Opinions by the Swedish general population about willingness to act in a cardiac arrest and awareness of AED

A survey was compiled by Novus Group International in January 2026. 1,026 responded, equal distribution of age and gender.

Conclusion: The Swedish population trained in CPR, propose that they dare to act in a cardiac arrest, but few know where their nearest AED is located when at home. Recent CPR training adds confidence and awareness, but any training seems to have a lifelong effect.

33% trained CPR within 24 months	80% would dare to act in OHCA	53% are confident using AED	95% want AEDs available 24/7	50% know nearest AEDs at work	20% know nearest AEDs at home
---	--	--	---	--	--

<https://doi.org/10.1016/j.resplu.2026.101428>

Short paper

Willingness to act in a cardiac arrest and awareness of automated external defibrillators: a survey of the Swedish population

Therese Djärv ^a , David Fredman ^b, Anders Åkesson ^c, Stefan Jutterdal ^d

[Show more](#)

 Outline | Add to Mendeley Share Cite

<https://doi.org/10.1016/j.resplu.2026.101428>

[Get rights and content](#)

Under a Creative Commons [license](#)

 [Open access](#)

2. Enkät till 700 sjukvårdspolitiker i Riksdagens socialutskott, regioner och kommuner (juni 2026)

Folket vill. Politikerna håller med. Varför händer ingenting? Ny undersökning visar historisk samsyn om hjärtsäkerhet i Sverige.

Svenska folket vill rädda liv. Politikerna vill samma sak. Ändå saknas tillgång till hjärtstartare på många platser i landet.

Tidigare i år presenterade HLR-rådet, Riksförbundet HjärtLung, Sms-livräddare och Hjärtuppropet Sveriges första Novusundersökning om allmänhetens syn på hjärt-lungräddning (HLR), hjärtstartare och hjärtsäkerhet. Resultaten visade ett starkt stöd för fler tillgängliga hjärtstartare och ökad HLR-kunskap i samhället.

För att ta frågan vidare har organisationerna nu genomfört en kompletterande undersökning bland svenska politiker. Syftet har varit att undersöka om det finns politiskt stöd för de åtgärder som svenska folket efterfrågar.

Resultatet är tydligt: politikerna tycker i stort sett samma sak som väljarna.

Politikerna svarar:

- **94 procent** anser att hjärtstartare ska vara tillgängliga dygnet runt och att offentliga verksamheter bör föregå med gott exempel.
- **93 procent** anser att livräddande system, såsom Sms-livräddare, bör användas i hela landet för att skapa jämlika möjligheter att överleva ett hjärtstopp.
- **88 procent** anser att nationell samordning behövs för att minska regionala skillnader inom hjärtstoppsvården.

Svenska folket svarade tidigare:

- **94 procent** vill se fler hjärtstartare tillgängliga dygnet runt.
- **80 procent** uppger att de skulle hjälpa en okänd person som drabbats av hjärtstopp.
- Över hälften känner sig trygga med att utföra HLR och använda hjärtstartare.
- **45 procent** uppger att frågor om HLR och hjärtstartare kan påverka hur de röstar i valet 2026.

Från samsyn till handling

Varje år drabbas omkring 6 000 personer av plötsligt hjärtstopp utanför sjukhus i Sverige. Trots att fler överlever idag än tidigare överlever fortfarande endast omkring 13 procent.

Den nya undersökningen visar att det finns en ovanligt bred samsyn mellan medborgare och beslutsfattare kring vilka åtgärder som behövs för att rädda fler liv.

– Det är ovanligt men inspirerande att se en så stark samsyn mellan väljare och politiker i en samhällsfråga. Svenska folket vill ha fler tillgängliga hjärtstartare, bättre förutsättningar att rädda liv och större nationell samordning. Politikerna delar den bilden. Därför är den stora frågan inte längre vad som behöver göras – utan varför det fortfarande går så långsamt? Varje dag utan åtgärder riskerar att kosta människoliv, säger Anders Åkesson, förbundsordförande i Riksförbundet HjärtLung.

Regeringen har tidigare visat engagemang under mandatperioden

2024

Socialministern och Truls Möregårdh inviger hjärtstartare på Götgatan

<https://www.hjartuppropet.se/nyhet/nya-dubbelparet-och-en-hjartstartare-truls-moregardh-och-idrottsministern/>

2025

Foto: Ninni Andersson/Regeringskansliet.

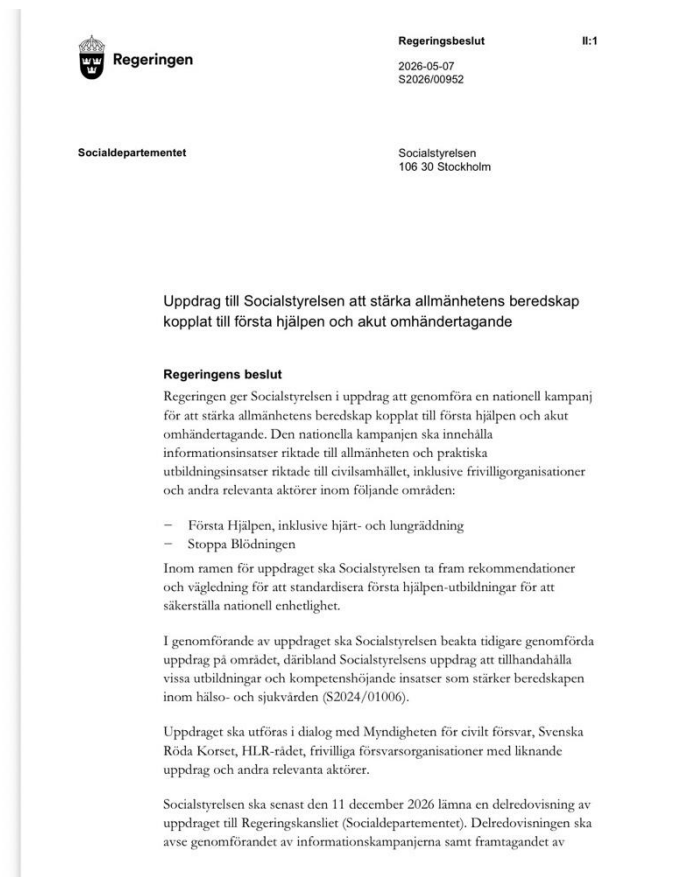
Från vänster: Stefan Jutterdal, Therese Djärv, Anders Åkesson, Ulf Kristersson, Jakob Forssmed, Björn Jadeland och Ulrica Sundholm

Sveriges Regering utbildad i Hjärt-lungräddning

Idag på Alla Hjärtans dag kan vi berätta den glädjande nyheten att Hjartuppropet tillsammans med Svenska HLR-rådet och Riksförbundet HjärtLung har utbildat Sveriges regering i Hjärt-lungräddning, HLR.

<https://www.hjartuppropet.se/nyhet/sveriges-regering-utbildad-i-hjart-lungraddning/>

2026

Uppdrag till Socialstyrelsen

<https://www.regeringen.se/contentassets/3f87ac86c61044d1befe947ff960f503/uppdrag-till-sos-att-starka-allmanhetens-beredskap-kopplat-till-forsta-hjalpen-och-akut-omhandertagande.pdf>

Hur går vi vidare?

Svenska folket och ansvariga politiker är överens om att det är viktigt att stärka hjärtsäkerheten för att öka antalet överlevare vid hjärtstopp

Organisationerna bakom undersökningarna kräver tre tydliga nationella beslut:

1. Lagstadga att alla hjärtstartare i offentlig verksamhet placeras utomhus i vädersäkra och larmade skåp, tillgängliga dygnet runt, året runt.
2. Gör registrering i Sveriges hjärtstartarregister obligatorisk för offentliga aktörer, så att larmcentral och frivilliga alltid har korrekt information.
3. Ge Socialstyrelsen i uppdrag att säkerställa att samtliga regioner ansluter sig till system som larmar frivilliga sms-livräddare.

Nytt regeringsbeslut september 2026

 Regeringskansliet

Sök

Regeringen ser över hur tillgången till hjärtstartare kan stärkas för att rädda fler liv vid hjärtstopp

Publicerad 07 september 2026

Socialstyrelsen får i uppdrag att utreda hur offentliga verksamheter kan nyttjas för att öka antalet tillgängliga hjärtstartare för allmänheten och lämna förslag på åtgärder som kan få fler offentliga aktörer att ansluta sig till registret över hjärtstartare. Syftet är att verka för stärkt tillgång till hjärtstartare och möjligheter till tidiga livräddande insatser vid hjärtstopp.

– Vi ska värna ett samhälle där människor har kompetens och förmåga att kunna hjälpa varandra när olyckan är framme. Därför har Socialstyrelsen fått i uppdrag att stärka allmänhetens beredskap i första hjälpen, hjärt- och lungräddning och akut omhändertagande. Nu tar vi ytterligare steg för att också öka tillgången till hjärtstartare, säger sjukvårdsminister Elisabet Lann.

– Vid ett hjärtstopp är tiden avgörande. Varje minut räknas, och en hjärtstartare kan vara det som gör skillnaden mellan liv och död. Därför vill vi att fler hjärtstartare ska finnas tillgängliga och vara enkla att hitta när de behövs som mest. Genom sådana insatser kan fler människor överleva hjärtstopp, säger socialminister Jakob Forssmed.

› Ändring av uppdrag till Socialstyrelsen att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande

 Regeringen

Regeringsbeslut II:7
2026-09-03
S2026/01718

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ändring av uppdrag till Socialstyrelsen att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Socialstyrelsen att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande (S2026/00952) på följande sätt. Socialstyrelsen ska inom ramen för uppdraget även:

- utreda hur offentliga verksamheter kan nyttjas för att öka antalet tillgängliga hjärtstartare för allmänheten, och
- utreda och lämna förslag på åtgärder som kan få fler offentliga aktörer att ansluta sig till ett hjärtstartarregister.

Uppdraget ska utföras i dialog med Myndigheten för civilt försvar och andra relevanta aktörer.

Uppdragstiden ligger fast. Denna del av uppdraget ska redovisas i slutredovisningen senast den 11 juni 2027.

Ärendet

Regeringen gav den 7 maj 2026 Socialstyrelsen i uppdrag att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande (S2026/00952). Enligt beslutet ska myndigheten genomföra en nationell kampanj för att stärka allmänhetens beredskap kopplat till första hjälpen och akut omhändertagande. Den nationella kampanjen ska innehålla informationsinsatser riktade till allmänheten och praktiska utbildningsinsatser riktade till civilsamhället, inklusive frivilligorganisationer och andra relevanta aktörer inom följande områden:

Vad kan regioner och kommuner göra?

Region Kalmar län
Regionstyrelsen

Datum:
2024-12-11

§ 244 Ansöknenummer RS 2024/88

Svar på medborgarförslag om tillgång till hjärtstartare utomhus dygnet runt

Beslut
Regionstyrelsen bifaller medborgarförslaget om tillgång till hjärtstartare utomhus dygnet runt vid länets hälsocentraler.

Regionservice och primärvårdsförvaltningen får i uppdrag att verkställa beslutet.

Kostnaden för 2025 ska belasta regionstyrelsens anslag för oförutsedda kostnader. Kostnader för efterföljande år ska arbetas in i kommande regionplan.

Bakgrund
Region Kalmar län har mottagit ett medborgarförslag om tillgång till hjärtstartare utomhus dygnet runt vid länets hälsocentraler. Förslagställaren önskar att regionen startar en utredning om att placera hjärtstartare på utsidan av alla hälsocentraler och motsvarande enheter i Kalmar län.

Yttrande
Det krävs ofta defibrillering med hjärtstartare för att behandla ett hjärtstillestånd framgångsrikt. Tiden till sådan defibrillering är viktig. Därav skapar tillgång till fler hjärtstartare utomhus större möjligheter att snabbt möjliggöra defibrillering vid ett hjärtstillestånd.

I nuläget är hjärtstartare på regionens hälsocentraler belägna inne i lokalerna. Det finns fördelar med att även placera hjärtstartare utomhus så att de kan nås av flera utomhus utanför hälsocentralernas öppettider. Detta innebär i så fall att hjärtstartare köps in samt att en plan tas fram för underhåll och övervakning av dessa.

Region Kalmar län anslöt sig till plattformen för sms-livräddning 2021 och sedan dess har antalet registrerade sms-livräddare stegvis ökat i länet. Tjänsten bygger på att registrerade sms-livräddare i närområdet larmas ut vid ett hjärtstillestånd och visar även var hjärtstartare finns tillgängliga. Att öka antalet hjärtstartare utomhus ökar möjligheterna för sms-livräddare med flera att på ett enkelt sätt nå hjärtstartare.

För att möjliggöra hjärtstartare utomhus krävs värmeskydd då hjärtstartarna inte klarar minusgrader.

Beräknad kostnad för inköp av hjärtstartare och värmeskydd samt installation uppgår till 850 000 kr för de regiondrivna hälsocentralerna. I detta ingår en

 Socialdemokraterna Kalmar län **Följ**

 60

Idag har socialdemokraternas kandidater till regionfullmäktige utbildat sig i HLR och blivit SMS-livräddare.

Vi utmanar alla andra partier i länet att göra detsamma. Ju fler som kan HLR och vågar agera desto tryggare blir Kalmar län

 En oerhört enkel men ack så viktig in...